

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра німецької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“ ____ ” _____ 20 ____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні лінгвістичні теорії

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальність 035 Філологія

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація Германські мови та літератури (німецька мова та література,
англійська мова, переклад)

Інститут, факультет іноземних мов

(назва інституту, факультету)

Робоча програма із лекційного курсу «Сучасні лінгвістичні теорії»
(назва навчальної дисципліни)
для студентів спеціальності 035 Філологія (німецька мова та література). „___”
_____, 20__ р. – 18 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
Корольова Наталія Олександрівна, кандидат філологічних наук, асистент
кафедри німецької філології
Остапович Олег Ярославович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри
німецької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри німецької філології

Протокол від “___” _____ 20__ р. № ___

Завідувач кафедри _____ доц. Остапович О.Я. _____

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“___” _____ 20__ р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.

Протокол від “___” _____ 20__ р. № ___

“___” _____ 20__ р.

Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна (малокомплектна група)	
Модулів – 1	Спеціальність 035 Філологія (<u>Німецька мова та література</u>) Спеціалізація германські мови та літератури (німецька мова та література, англійська мова, переклад)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
		Семестр	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>магістр</u>	20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	-
		Самостійна робота	
		60 год.	60 год.
		Вид контролю: Залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% : 77%

для заочної форми навчання – 12% : 88%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є ознайомлення студентів магістратури з проблематикою сучасних лінгвістичних досліджень, з новітніми напрями та тенденціями розвитку мовознавства, а також з тими підходами та поглядами науковців, які є актуальними для сучасного мовознавства у спробах окреслити, систематизувати та поглибити знання щодо взаємозв'язку мови та мислення людини.

Завдання курсу:

- Забезпечити засвоєння студентами теоретико-методологічних основ, на яких ґрунтуються напрями дослідження сучасного мовознавства;
- окреслити термінологічний апарат, що дозволяє оперувати інформацією стосовно проблематики новітніх лінгвістичних вчень;
- удосконалити практичну та теоретичну підготовку магістрантів з німецької мови за рахунок надання необхідного мінімуму теоретичних знань про основні напрями досліджень у площині сучасного вітчизняного та зарубіжного мовознавства, зокрема у таких галузях лінгвістики як комунікативна, когнітивна та зіставна лінгвістика, а також у межах гендерного та лінгвокультурологічного підходів до мови;
- визначити основні орієнтири дослідження мовних та мовленнєвих явищ на сучасному етапі розвитку лінгвістики.
- розвинути творчий підхід у роботі з матеріалом, вміння критичного аналізу та обробки отриманої інформації, реферування прочитаних автентичних текстів;
- розвинути вміння вести бесіду-діалог та дискусію проблемного характеру, формулювати власні вмотивовані висновки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- теоретичні основи новітніх напрямів лінгвістичного дослідження;
- визначення наукової парадигми, парадигмальну переорієнтації мовознавства та утвердження антропоцентризму у лінгвістиці;
- основні положення когнітивної лінгвістики та її термінологічний апарат: лінгвокогнівне та лінгвокультурологічне тлумачення поняття *концепт*; співвідношення термінів "концепт", "поняття", "значення"; методику опису

концепту в науковому дослідженні;

- напрями дослідження сучасної когнітивної лінгвістики: теорію когнітивних моделей, концептуальну метафору та концептуальну метонімію, теорію семантичних прототипів, когнітивну теорію літератури;
- проблематику лінгвокультурології та її термінологічний апарат; взаємодію понять *мови* та *культури*, мовної та наукової картини світу;
- напрями дослідження сучасної комунікативної лінгвістики, значення понять *мовна особистість*, *комунікативна ситуація*; категорії комунікації; соціальні ролі комунікантів та невербальні елементи комунікації;
- проблематику сучасної лінгвістики тексту та її основні категорії; поняття *тексту*, *дискурсу*, його типологію та складові елементи;
- основні напрями дослідження соціолінгвістики та її термінологічний апарат;
- проблематику сучасної герменевтики та семіотики;
- основи сучасної ідеографічної лінгвістики;
- напрями дослідження сучасної психолінгвістики: психолінгвістичний елемент словотвору, дійсність з точки зору психолінгвістики, психолінгвістичні теорії породження мовлення, основні проблеми нейролінгвістики;
- основні поняття гендерної лінгвістики;
- сучасну теорію референції, референційні характеристики імені та висловлювання, співвідношення референції та значення;
- методологію сучасної корпусної лінгвістики; основні квантитативні методи дослідження.

Студент **повинен вміти:**

- працювати з науковою літературою з курсу «Сучасні лінгвістичні теорії»;
- орієнтуватися у основних напрямках сучасних лінгвістичних досліджень;
- критично аналізувати матеріал, що стосується проблематики новітніх мовознавчих напрямків;
- вміти чітко формулювати основні постулати актуальних лінгвістичних напрямків і концепцій;
- мати навички створення термінологічно вивірених текстів в рамках тієї чи іншої наукової традиції.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Die Herausbildung des anthropozentrischen Paradigmas der Linguistik. Wechselbeziehungen von Sprache, Denken und Kultur.

Thema 1. Der Begriff *Paradigma* der wissenschaftlichen Forschung. Das anthropozentrische Paradigma der Linguistik.

1. Deutung des Begriffes *das wissenschaftliche Paradigma*.

2. Anthropozentrische Linguistik als Folge des Paradigmenwechsels in moderner Sprachwissenschaft.
3. Kennzeichnungen des neuen linguistischen Paradigmas.
4. Heterogenität der heutigen kognitiven Linguistik.

Thema 2. Grundlagen der kognitiven Linguistik.

1. Die Hauptaufgaben und Kategorien der kognitiven Linguistik.
2. *Konzept* im linguokognitiven Sinn.
3. *Konzept, Begriff, Bedeutung*: Wechselbeziehungen.
4. Konzept. Struktur und Forschungsmethodik.

Thema 3. Forschungsrichtungen der heutigen kognitiven Linguistik.

1. Theorie der kognitiven Repräsentationen (Frame-Semantik).
2. Konzeptuelle Metapher und konzeptuelle Metonymie.
3. Prototypentheorie.
4. Kognitive Theorie der Literatur.

Thema 4. Sprachliches Weltbild im Kontext des anthropozentrischen Paradigmas der linguokulturellen Studien.

1. Fragestellungen der Linguokulturologie.
2. Sprache und Kultur: Wechselbeziehungen.
3. Der Begriff *sprachliches Weltbild*. Wissenschaftliches und sprachliches Weltbild.
4. Konzept im linguokulturologischen Sinn. Konzept als Grundbestandteil des sprachlichen Weltbildes.

Thema 5. Psycholinguistik im modernen linguistischen Paradigma.

1. Herausbildung und Hauptrichtungen der Psycholinguistik.
2. Sprache als Forschungsgegenstand der Psycholinguistik. Hauptaufgaben der Wissenschaft (Laut und Sinn, das Wort im Bewusstsein, psycholinguistischer Aspekt der Wortbildung und Grammatik).
3. Sprachbewusstsein. Realität im psycholinguistischen Sinn.
4. Psycholinguistische Theorie der Generierung von Sprachen.
5. Neurolinguistik.

Змістовий модуль 2. Der kommunikativ-soziale Bereich der heutigen Sprachforschungen.

Thema 1. Kommunikative Linguistik.

1. Hauptkategorien der kommunikativen Linguistik.
2. Sprachliche Persönlichkeit.
3. Kommunikative Situation.
4. Hauptkategorien der Kommunikation: Sprechgenre, kommunikative Strategie und Taktik, innere Voraussetzung.

5. Sozialrollen der Kommunikanten und nonverbale Einheiten der Kommunikation.

Thema 2. Fragestellungen der Textlinguistik.

1. Moderne Theorien und Hauptkategorien der Textlinguistik.
2. Variante der *Text*definitionen.
3. Der Begriff *Diskurs*. Diskursklassifikation.
4. Moderne Diskurs-Analyse.

Thema. Soziolinguistik: moderne Forschungsrichtungen.

1. Herausbildung der Soziolinguistik
2. Die wichtigsten Kategorien der Soziolinguistik (Sprachgemeinschaft, Sprachkode, sozial-kommunikatives System, Interferenz).
3. Variabilität der Sprache. Sprachnorm (Literatursprache, Dialekt, Soziolekt, Idiolekt, Argo, Slang, Jargon, Koine, Umgangssprache, Diglossie).

Thema 4. Moderne Gender-Linguistik.

1. Sprache und Gender. Der Begriff Gender in der Sprachwissenschaft
2. Feministische Linguistik.
3. Sexismus und Geschlechtsrollenstereotype in der Sprache.

Thema 5. Die Grundlagen der Hermeneutik und der Semiotik der Moderne.

1. Herausbildung von Hermeneutik.
2. Hermeneutischer Kreis.
3. Semiotik der Moderne.
4. Extensional, Intensional, Topos.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Die Herausbildung des anthropozentrischen Paradigmas der Linguistik. Wechselbeziehungen von Sprache, Denken und Kultur.												
Thema 1. Der Begriff Paradigma der wissenschaftlichen		2				10		1				10

Forschung. Das anthropozentrische Paradigma der Linguistik.												
Thema 2. Grundlagen der kognitiven Linguistik.		2	2			6		1				6
Thema 3: Forschungsrichtungen der heutigen kognitiven Linguistik.		2				4		0,5				4
Thema 4: Sprachliches Weltbild im Kontext des anthropozentrischen Paradigmas der linguokulturellen Studien.		2	2			6		1				6
Thema 5: Psycholinguistik im modernen linguistischen Paradigma.		2	2			4		0,5				4
Разом за змістовим модулем 1		10	6			30		4				30
Змістовий модуль 2. Der kommunikativ-soziale Bereich der heutigen Sprachforschungen.												
Thema 1: Kommunikative Linguistik.		2				10		1				10
Thema 2: Fragestellungen der Textlinguistik.		2	2			6		1				6
Thema 3: Soziolinguistik: moderne Forschungsrichtungen.		2	2			8		1				8
Thema 4: Moderne Gender-Linguistik.		2				4		0,5				4
Thema 5: Die Grundlagen der Hermeneutik und der Semiotik der Moderne.		2				2		0,5				2
Разом за змістовим модулем 2		10	4			30		4				30
Усього годин		20	10			60		8				60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Sprache im kommunikativen Kontext	2
2	Korpus-Linguistik. Quantitative Forschungsmethoden	2
3	Moderne Referenztheorien	2
4	Die Grundlagen der ideographischen Linguistik	2
5	Generative Linguistik	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Linguistik des 21. Jahrhunderts: Hauptrichtungen.	4
2.	Sprachliche Paradigmen (nach T. Gamkrelidze, Ju. Stepanow, W. Postowalowa, O. Kubrjakowa).	2
3.	Die Voraussetzungen der Herausbildung des anthropozentrischen Paradigmas der Linguistik.	4
4.	Die wichtigsten Werke der Moderne im Bereich der kognitiven Linguistik (schriftliche Analyse)	4
5.	Kognitive vs. Kommunikative Orientierung. Die wichtigsten Merkmale	2
6.	Das anthropozentrische Paradigma in Philosophie, Psychologie, Soziologie.	4
7	Konzeptuellanalyse der Verbalisierung von deutschen, englischen oder ukrainischen Konzepten (anhand der Internet-Kommunikation).	6
8	Klassifikation der Lexik der Nationalsprache. Die Begriffe <i>Konotation</i> und <i>Ethnozentismus</i> . Schriftlicher Ausdruck.	4
9.	Die Analyse von kommunikativen Situationen in den Texten deutscher Literatur der Moderne.	4
10.	Grundlagen der Sprechakttheorie. Vorbereitung der Präsentation.	6
11.	Merkmale und Ebene des Textes. Möglichkeiten und Grenzen von Textgrammatik.	6
12.	Soziolinguistik der Ukraine und anderer Länder. Zusammenfassung. Vorbereitung der Präsentation.	8
13.	Sexismus und Geschlechtsrollenstereotype in der Sprache. Eigene Forschung. Diskussion.	4
14.	Hermeneutik als philosophische und linguistische Richtung. Schriftlicher Ausdruck.	2
	Разом	60

Самостійна робота

1. Ознайомлення зі спеціальною літературою;
2. Аналіз наукових статей, призначених для роботи на практичних заняттях.

7. Індивідуальні завдання

Аналіз та презентація досліджень та критичних статей, написаних у руслі певного напрямку сучасних лінгвістичних досліджень. Виконання індивідуальних завдань з когнітивно-соціальних досліджень мови (аналіз лексики художніх творів, публіцистики, інтернет-комунікації з метою дослідження мовної об'єктивації концептів, що входять у склад концептосфери певних соціальних груп).

8. Методи навчання

У процесі викладання даного курсу застосовуються такі методи навчання:

1. Словесні методи: розповідь, бесіда, дискусія.
2. Наочні методи: презентація слайдів PowerPoint, ілюстрація.
3. Практичні методи: пошуковий метод (підбір та критичний аналіз матеріалу), загальнонаукові методи – *індукція і дедукція, аналіз і синтез*; для аналізу лінгвістичного матеріалу – *deskриптивний метод, компонентний семантичний аналіз, корпусний аналіз*.

9. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи над навчальним матеріалом, так і під час контролю та перевірки самостійної роботи студентів.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, бесіди-діалоги та дискусії проблемного характеру.

У кінці семестру проводиться перевірка індивідуальних завдань студентів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма контролю – залік

Контроль	Аудиторна робота	Індивідуальне завдання	Всього
Ваговий коефіцієнт	12	8	
Максимальна	60	40	100

кількість балів			
	„5“ – 60	„5“ – 40	
	„4“ – 48	„4“ – 32	
	„3“ – 36	„3“ – 24	
	„2“ – 24	„2“ – 16	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій.
2. Питання для самостійної роботи студентів.
3. Варіанти теоретичних питань самостійного вивчення.
4. Тестові завдання для підсумкового контролю.

12. Рекомендована література

Базова

1. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Алефиренко, Н.Ф. Спорные проблемы семантики / Николай Федорович Алефиренко. – М. : Гнозис, 2005. – 326 с.

2. Арутюнова, Н.Д. Язык и мир человека / Нина Давидовна Арутюнова. – М. : Языки русской культуры, 1998. – 896 с.
3. Арутюнова, Н.Д. Истина и судьба / Н.Д. Арутюнова // Понятия судьбы в контексте разных культур. – М. : Наука, 1994. – С. 302–316.
4. Бацевич Ф.С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень. Підручник. / Флорій Сергійович Бацевич – К.: Видавничий центр «Академія», 2008. – 240 с.
6. Беликов В.И., Крысин Л.П. Социолінгвістика / Владимир Иванович Беликов, Леонид Петрович Крысин. – М.: Рос. гос. ун-т, 2001. – 436 с.
7. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание / Анна Вежбицкая. – М. : Русские словари, 1996. – 416 с.
8. Вежбицкая А. Семантические универсалии и описание языков / Анна Вежбицкая. – М. : Языки русской культуры, 1999. – 780 с.
9. Воробьёв В.В. Лингвокультурология (теория и методы): монография / Владимир Васильевич Воробьёв. – М. : Изд-во РУДН, 1997. – 331 с.
10. Голубовська, І.О. Етнічні особливості мовних картин світу / Іри-на Олександрівна Голубовська. – К. : Логос, 2004. – 284 с.
11. Дінцельбахер П. Історія європейської ментальності. Серія: Культурологія / Петер Дінцельбахер та ін.; за редакцією Петера Дінцельбахера. – К.: Літопис, 2004. – 722 с.
12. Єрмоленко, С.С. Мова в культурі народу (план-проспект) / С.С. Єрмоленко, Т.А. Харитоновна, О.Б. Ткаченко, Г.М. Яворська, В.А. Ткаченко, А.М. Шамота // Мовознавство. – 1998. – № 4–5. – С. 3–17.
13. Карасик В.И. Определение и типология концептов / Владимир Ильич Карасик // Этнокультурная концептология. Вып. 1. Волгоград: Элиста, 2006. – С. 14-21.

14. Карасик В.И. Этноспецифические концепты / Владимир Ильич Карасик // Введение в когнитивную лингвистику. – 2005. – № 6. – С. 61-105.
15. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс / Владимир Ильич Карасик. – Волгоград: Перемена, 2002. – 477 с.
16. Карасик В.И. Языковая матрица культуры : монография / Владимир Ильич Карасик; ВГПУ, Науч.-исслед. лаборатория “Аксиологическая лингвистика”. – Волгоград: Парадигма, 2010. – 421 с.
17. Ковбасюк Л.А., Романова Н.В. Сучасні лінгвістичні теорії: лекційні, практичні, самостійні модулі та тести: Навчально-методичний посібник для магістрів заочної форми навчання. Спеціальність: 8.010103. ПМСО. Мова та література (німецька). / Лариса Анатоліївна Ковбасюк, Наталія Володимирівна Романова – Херсон: Вид-во ХДУ, 2008. – 96 с.
18. Колесов В.В. Язык и ментальность / Владимир Викторович Колесов – СПб.: Слово, 2004. – 467 с.
19. Крысько В.Г. Этническая психология / Владимир Григорович Крысько – М.: Академия, 2002. – 461 с.
20. Кубрякова Е.С. Начальные этапы становления когнитивизма: лингвистика – психология – когнитивная наука / Елена Самуиловна Кубрякова // Вопросы языкознания. – 1994. – № 4. – С. 3-15.
21. Лакофф, Дж. Метафоры, которыми мы живем / Дж. Лакофф, М. Джонсон // Язык и моделирование социального взаимодействия. – М., 1987. – 540 с.
22. Лингвистический энциклопедический словарь / [гл. ред. Ярцева В.Н.]. – М. : Советская энциклопедия, 1990. – 672с.
23. Лихачев, Д.С. Концептосфера русского языка / Д.С. Лихачев // Известия АН СССР. Серия литературы и языка. – М. : Наука, 1993. – Т. 52. – № 1. – С. 3–9.

24. Масенко Л.Т. Нариси з соціолінгвістики. / Лариса Терентіївна Масенко – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – 242 с.
25. Маслова, В.А. Лингвокультурология: учебное пособие / Валентина Авраамовна Маслова. – М. : ИЦ "Академия", 2004. – 208 с.
26. Нечаева Н.В. Концепт ORDNUNG в немецкой языковой картине мира и его актуализация в институциональном типе дискурса. Диссертация на соискание ученой степени кандидата филологических наук: 10.02.04 “Германские языки”. Наталья Викторовна Нечаева; Барнаульский гуманитарный университет – Барнаул, 2011. – 198 с.
27. Попова З.Д., Стернин И.А. Очерки по когнитивной лингвистике / Зинаида Даниловна Попова, Иосиф Абрамович Стернин. – Воронеж: АСТ, 2007. – 315 с.
28. Потапенко О.І. Лінгвоконцептологія. Монографія: вид. 2-ге / Олександр Іванович Потапенко. – К.: Освіта України, 2011. – 336 с.
29. Потебня А.А. Мысль и язык / Александр Афанасьевич Потебня // Слово и миф. – М.: Правда, 1989. – 312 с.
30. Потебня А.А. Эстетика и поэтика. / Александр Афанасьевич Потебня. – М.: Искусство, – 1976. – 614 с.
31. Почепцов Г.Г. Языковая ментальность: способ представления мира / Георгий Георгиевич Почепцов // Вопросы языкознания. – 1990. № 6. С. 110-122.
32. Приходько, А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики / Анатолій Миколайович Приходько. – Запоріжжя : Прем'єр, 2008. – 332 с.
33. Селіванова О.О. Світ свідомості в мові / Олена Олександрівна Селіванова. – Черкаси: Ю. Чабаненко, 2012. – 488 с.

34. Степанов Ю.С. Константы. Словарь русской культуры. Опыт исследования / Юрий Сергеевич Степанов. – М.: Академия, 1997. – 447 с.
35. Степанов Ю.С. Семантика // Языкознание. Большой энциклопедический словарь. / Юрий Сергеевич Степанов – М.: Научн. изд-во «Большая Российская энциклопедия», 1998. – С. 438-440.
36. Стернин И.А. Методика исследования структуры концепта / Иосиф Абмович Стернин // Методологические проблемы когнитивной лингвистики. – Воронеж, 2001. – С.58-65.
37. Стернин И.А. Типы значений и концепт / Иосиф Абрамович Стернин // Концептуальное пространство языка. – Тамбов: ТГУ им. Г.Р. Державина, 2005. – С. 257-283.
38. Стернин И.А. Коммуникативное поведение. – Вып. 32. – Академическое общение. Колл. монография. / Иосиф Абрамович Стернин – Воронеж: «Истоки», 2010. – 194 с.
39. Стернин И.А, Рудакова А.В. Психолингвистическое значение слова и его описание. Теоретические проблемы. / Иосиф Абрамович Стернин, Анастасия Владимировна Рудакова – LAP LAMBERT Academic Publishing GmbH Co.KG: Saarbrücken, 2011. – 192 с.
40. Телия В.Н. Метафоризация и ее роль в создании русской языковой картины мира / Вероника Николаевна Телия // Роль человеческого фактора в языке: Язык и картина мира / отв. ред. Б.А. Серебренников. – М.: Наука, 1988. – С. 173-204.
41. Телия В.Н. Объект лингвокультурологии между Сциллой лингвокреативной техники языка и Харибдой культуры (к проблеме частной эпистемологии лингвокультурологии) / Вероника Николаевна Телия. // С любовью к языку – Е.С. Кубряковой. Воронеж, 2002. – С. 89-97.

42. Телия В.Н. Фактор культуры и воспроизводимость фразеологизмов – знаков-микротекстов / Вероника Николаевна Телия // Сокровенные смыслы: Слово. Текст. Культура: Сб. статей в честь Н.Д. Арутюновой. М., 2004. – С. 674-684.
43. Ткаченко О.Б. Мовні критерії національної ментальності // Орест Борисович Ткаченко. – Нова філологія, – 2001. – № 1. – С. 23-65.
44. Helbig G. Linguistische Theorien der Moderne // Gerhard Helbig. – Berlin: Weidler Buchverlag, – 2002. – 394 S.

Список додаткової літератури

1. Болдырев Н.Н. Когнитивная семантика: (Курс лекций по англ. филологии): Учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по спец. “Зарубеж. Филология” / Николай Николаевич Болдырев. – Тамбов: Изд-во ТГУ, 2002. – 122 с.
2. Большакова А.Ю. Архетип концепт – культура. / Алла Юрьевна Большакова // – Вопросы философии. – 2010. – № 7. – С. 47-57.3. 37.
3. Виноградов В.В. О языке художественной литературы. / Виктор Владимирович Виноградов. – М.: Гослитиздат, –1959. – 653 с.
4. Верещагин Е.М. В поисках новых путей развития страноведения: концепция речеповеденческих тактик / Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров. – М. : Ин-т рус. яз. им. А.С. Пушкина, 1999. – 84 с.
5. Воркачев С.Г. Лингвокультурология, языковая личность, концепт: становление антропоцентрической парадигмы в языкознании / С.Г. Воркачев // Филол. науки. – 2001. – № 1. – С. 64–72.
6. Голубовская, И.А. Этнические особенности языковых картин мира / Ирина Александровна Голубовская. - К. : Издательско-полиграфический центр "Киевский университет", 2002. - 293 с.
7. Гачев Г.Д. Ментальности народов мира / Георгий Дмитриевич Гачев – М.: Алгоритм, 2008. – 541 с.8. Гумбольдт, фон В. Избранные

труды по языкознанию / Вильгельм фон Гумбольдт. - М. : Прогресс, 2000. - 400 с.

8. Гольдберг В.Б. Способы концептуализации в лексике / Вера Борисовна Гольдберг // Когнитивные исследования языка. Вып. 4. Концептуализация мира в языке: Кол. моногр. – Тамбов: Издательский дом ТГУ им Г.Р.Державина, 2010. – С. 97-127. 10. Караулов, Ю.Н. Русский язык и языковая личность / Юрий Николаевич Караулов. - М. : Наука, 1987. - 262 с.

9. Мягкова Е.Ю. К проблеме исследования национально-культурной специфики эмоциональных характеристик языка / Елена Юрьевна Мягкова // Когнитивная лингвистика: современное состояние и перспективы развития. –Тамбов: Изд-во ТГУ, 1998. – Ч. 2. – С. 31-33.

10. Мягкова Е.Ю. Эмоционально-чувственный компонент значения слова / Елена Юрьевна Мягкова. – Курск: Изд-во Курск. гос. пед. ун-та, 2000. – 110 с.18.

11. Минский, М. Фреймы для представления знаний / М. Минский. - М. : Энергия, 1979. - 152 с.

12. Никитина, СЕ. О концептуальном анализе в народной культуре / СЕ. Никитина // Логический анализ языка: Культурные концепты. - М. : Наука, 1991. - С. 117-123.

13. Радзиевская, Т.В. Слово судьба в современных контекстах / Т.В. Радзиевская // Логический анализ языка. Культурные концепты. - М. : Наука, 1991. - С. 64-72.

14. Парзян К.С. Концепт "странный" в ментальности различных народов :на материале русского и английского языков: Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук: 10.02.19 "Теория языка" / Клавдия Сергеевна Парзян; Армавирский государственный университет – Армавир, 2009. – 26 с.

15. Пименов Е.А. Сопоставительный анализ заимствованных концептов (на примере русского концепта идея и немецкого концепта Idee) / Евгений Александрович Пименов // Концептуальные сферы МИР и ЧЕЛОВЕК. Кемерово, 2005. – С. 143-177.25.
16. Сепир, Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии / Эдуард Сепир. - М. : Прогресс, 1993. - 656 с.
17. Фрумкина, Р.М. Лингвист как познающая личность / Р.М. Фрумкина // Язык и когнитивная деятельность. - М., 1989. - С. 38-46.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www1.ids-mannheim.de>

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.
2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у методичній комісії факультету, інституту, підписується завідувачем кафедри, головою методичної комісії і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.